

Sygn. akt: III AUa 405/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSO del. Joanna Baranowska (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **J. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 31 stycznia 2014 r., sygn. akt: V U 467/13,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt III AUa 405/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W.. odmówił J. L. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Zakładach (...) w O. W.. w latach 1973 – 98.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. L. wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu zatrudnienia wykonywanego w latach 1973 – 98 jako okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014r. w sprawie V U 467/13 Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał J. L. prawo do emerytury poczynając od dnia 14 marca 2013r.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. L. urodzony dnia (...) w okresie 1.08.1973 - 31.08.1998 był pracownikiem Zakładów (...) w O. W.. Od dnia nawiązania stosunku pracy, z przerwą na odbywanie służby wojskowej w okresie 29.10.1976 – 12.11.1978, odwołujący był zatrudniony na stanowisko monterów układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych a

od dnia 1 kwietnia 1995 r. – na stanowisku mistrza. Monterzy zatrudnieni na wskazanym wyżej stanowisku zajmowali się montażem oraz rozruchem układów automatyki, sterujących pracą urządzeń energetycznych w elektrowniach, elektrociepłowniach i innych zakładach uruchamianych za pomocą prądu elektrycznego. Taką samą pracę wykonywali mistrzowie przy czym niewielką część dniówki – nie przekraczającą 1 godziny dziennie pochłaniały czynności biurowe. Wskazane wyżej prace monterskie odwołujący wykonywał na obiektach realizowanych przez firmę w pełnym wymiarze czasu pracy nieprzerwanie do dnia rozwiązania stosunku pracy tj. do dnia 31 sierpnia 1998 r. z wyłączeniem okresu kiedy odbywał zasadniczą służbę wojskową. Odwołujący na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym łącznie 25 lat 4 miesiące i 5 dni.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że dał wiarę zeznaniom świadków oraz zeznaniom odwołującego nadto pismu zakładu pracy z dnia 12.06.2012 r. co do stanowisk, na których zatrudniony był odwołujący albowiem wskazane tam okoliczności znalazły potwierdzenie w zeznaniach słuchanych w sprawie świadków.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione. Przytoczył treść art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. nr 162 poz.1118 z póź. zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art.32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 .02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach ... (Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym . W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy podniósł, że zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący legitymuje się ponad 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, od dnia 1 sierpnia 1973 r. odwołujący wykonywał pracę przy montażu i rozruchu urządzeń sterujących pracą urządzeń energetycznych w elektrowniach i elektrociepłowniach i innych zakładach uruchamianych za pomocą prądu elektrycznego. Praca ta spełniała warunki wymienione w wykazie A dział II załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia. Pracę taką odwołujący wykonywał

codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 31 sierpnia 1998 r. Łączny okres wykonywania takiej pracy wynosi ponad 15 lat. Spełniona została zatem przesłanka co najmniej 15-letniej pracy w warunkach szczególnych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) oraz naruszenie przepisów o postępowaniu, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów. Wskazując na powyższą podstawę apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania lub jego uchylenie i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie wykazało, aby wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Organ rentowy nie neguje, iż w/w przez sporny okres pracował jako monter układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych na obiektach przemysłowych, ale ze zgromadzonej dokumentacji oraz zeznań słuchanych przed Sądem świadków i odwołującego wynika, że nie były to wyłącznie obiekty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej. Wnioskodawca, jak wynika z zeznań i znajdującego się w aktach wykazu pracował między innymi w Zakładach (...), Jednostce (...), Szpitalu czy (...) i Oczyszczalniach (...). Nie są to z pewnością obiekty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej. Ponadto sama praca na stanowisku montera układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych, nie daje możliwości zaliczenia jej jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Dział II dotyczy energetyki, natomiast zakład, w którym w/w pracował nie podlegał resortowi energetyki. Sąd uznając, iż w/w wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace wskazane w tym dziale nie przywołał konkretnego stanowiska z wykazu resortowego. Apelujący podkreślił, że z pisma zakładu pracy z dnia 12.06.2012r. wynika wprost, że stanowisko monter układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych nie jest ujęte w wykazie stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. (Dz.Urz. MHiPM 1-3/85 poz.1) określającym pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Stanowiska, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione są w przepisach resortowych. Przepisy te mają znaczenie przy rozstrzygnięciu sprawy. Stanowią bowiem uzupełnienie oraz doprecyzowanie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wydane zostały na podstawie delegacji zawartej w § 1 ust.2 tegoż rozporządzenia, zobowiązującej właściwych ministrów do stworzenia w podległych im i nadzorowanych zakładach pracy, wykazu stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A i B załącznika do rozporządzenia. Apelujący podniósł, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 lutego 2010r. sygn. akt II UK 218/09 wskazał, iż wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Taki wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach - w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym np.: prace przy (...). Innymi słowy, zarządzenia resortowe mogą mieć znaczenie jedynie w sferze dowodowej. Z faktu, że właściwy minister, kierownik urzędu centralnego czy centralny związek spółdzielczy w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim razie może - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - stanowić negatywną przesłankę dowodową.

Apelujący wskazał, że postępowanie sądowe w przedmiotowej sprawie nie wykazało na czym polegały szczególne warunki pracy odwołującego. Z opisu wykonywanych czynności wynika, iż w/w w spornym okresie, wykonywał wszystkie czynności związane z montażem poczynając od wytyczania tras układania przewodów, montowaniu kanałów z kątowników i kształtek, pomocy przy spawaniu, malowaniu elementów metalowych. Z opisu tego nie wynika jednak czy przez całą dniówkę roboczą odwołujący narażony był na działanie czynników uciążliwych, a jeżeli tak to jakich. Co za tym idzie Sąd I instancji nie ustalił jaki konkretnie zakres prac wykonywanych przez odwołującego może być uznany

za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, w jakich okresach i na jakich obiektach. W ocenie apelującego organu rentowego wyrokując, w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy naruszył przepis art. 233 § 1 kpc, poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, ponieważ nie przeprowadził wszechstronnego postępowania dowodowego, które pozwoliłoby zgodnie z prawem zmienić decyzję ZUS-u. Zeznania świadków na okoliczność pracy odwołującego nie zasługują na bezkrytyczne ich przyjęcie co do okoliczności, iż wykonywane zarówno przez odwołującego jak i świadków prace były pracami w szczególnych warunkach. Zakład pracy żadnej z w/w osób nie wystawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, co również może sugerować, iż wykonywane przez nich prace przy montażu układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych nie kwalifikowały się do uznania ich jako wykonywanych w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy w żaden sposób nie uzasadnił, dlaczego obdarzył pełną wiarą zeznania świadków i odwołującego na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie wykazując przy tym na czym te szczególne warunki polegały i czy odwołujący był stale narażony na ich działanie. Powołując się na powyższe apelujący podkreślił, że Sąd pierwszej instancji naruszył zasady bezstronności, racjonalności i wszechstronności określone w w/w przepisie prawa, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność – odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

W związku z tym, że tylko wykonywanie prac w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A załącznika do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r.(a uszczegółowionych w wydanych na podstawie tego rozporządzenia zarządzeniach), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i to przez okres min. 15 lat, przy spełnieniu pozostałych wymaganych warunków uprawnia do przyznania emerytury, to w ocenie organu rentowego apelacja jest w pełni uzasadniona.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zmierzająca do wzruszenia zaskarżonego wyroku zasługuje na uwzględnienie, co skutkuje uchynieniem wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Słusznym przede wszystkim okazał się wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, ponieważ orzeczenie nie poddaje się kontroli. Zgodnie z art. 328§ 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Na podstawie art. 227 k.p.c. za przedmiot rozstrzygnięcia Sąd przyjmuje tylko fakty istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy. Co do zasady zgodzić należy się ze stanowiskiem, że to, czy sprawa została wadliwie czy prawidłowo rozstrzygnięta, nie zależy od tego, jak zostało napisane uzasadnienie (...) (zob. wyrok SN z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/2005, LexPolonica nr 1344014). Istotnym jest na ile uchybienie w konstrukcji uzasadnienia wywierają wpływ na wynik sprawy, oraz czy na jego podstawie możliwe jest odtworzenie przesłanek, którymi kierował się Sąd I instancji wydając rozstrzygnięcie w sprawie. Stopień szczególności argumentacji Sądu wyznaczają przede wszystkim okoliczności doniosłe dla rozstrzygnięcia sprawy. Analizując uzasadnienie Sądu I stwierdzić należy, że nie spełnia ono wyżej wymienionych standardów, a przez to nie sposób jest przeprowadzić tego rodzaju operacji, która pozwoliłaby na merytoryczną ocenę przesłanek, którymi kierował się ten Sąd wydając w sprawie rozstrzygnięcie.

Przyczyną, która uniemożliwiła instancji odwoławczej na ocenę zaskarżonego rozstrzygnięcia był brak kompleksowych ustaleń faktycznych oraz rozważań prawnych sprowadzających się do przyjęcia, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych. Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika jedynie, że przez sporny okres J. L. pracował jako monter układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych na obiektach przemysłowych. Brak jest natomiast jakichkolwiek ustaleń, czy były to wyłącznie obiekty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i cieplnej. Wnioskodawca, jak wynika z załączonego do odwołania wykazu pracował między innymi w Zakładach (...), Jednostce (...), Szpitalu czy (...) i Oczyszczalniach (...). Sąd

pierwszej instancji nie odniósł się do załączonego wykazu, a nie są to z pewnością obiekty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej. Ponadto sama praca na stanowisku montera układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych, nie daje możliwości zaliczenia jej jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Dział II dotyczy bowiem wyłącznie przemysłu energetyki, natomiast zakład, w którym w/w pracował nie podlegał resortowi energetyki. Sąd Okręgowy uznając, iż w/w wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace wskazane w tym dziale nie przywołał konkretnego stanowiska z wykazu resortowego ponadto nie odniósł się do bezspornego faktu, że z pisma zakładu pracy z dnia 12.06.2012r. wynika wprost, że stanowisko monter układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych nie jest ujęte w wykazie stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. (Dz.Urz. MHiPM 1-3/85 poz.1) określającym pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Apelujący trafnie argumentuje, że stanowiska, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione są w przepisach resortowych, stanowią bowiem uzupełnienie oraz doprecyzowanie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wydane zostały na podstawie delegacji zawartej w § 1 ust.2 tegoż rozporządzenia, zobowiązującej właściwych ministrów (...) do stworzenia w podległych im i nadzorowanych zakładach pracy, wykazu stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A i B załącznika do rozporządzenia. Apelujący logicznie również wywodzi, że z ustaleń faktycznych nie wynika na czym polegały szczególne warunki pracy odwołującego. Z analizy opisu wykonywanych czynności wynika, iż wnioskodawca wykonywał wszystkie czynności związane z montażem poczynając od wytyczania tras układania przewodów, montowaniu kanałów z kątowników i kształtek, pomocy przy spawaniu, malowaniu elementów metalowych. Z opisu tego nie wynika jednak czy przez cały dzień odwołujący był narażony na działanie czynników uciążliwych, a jeżeli tak to jakich a zatem Sąd I instancji nie ustalił w ogóle jaki konkretnie zakres prac wykonywanych przez wnioskodawcę może być uznany za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, w jakich okresach i na jakich obiektach. Słuszny jest zatem zarzut apelacji dotyczący naruszenia art. 233 § 1 kpc, poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, Sąd Okręgowy bowiem nie przeprowadził wszechstronnego postępowania dowodowego. Nie odniósł się w żaden sposób do faktu, iż zakład pracy nie wystawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach zarówno wnioskodawcy, jak i świadkom, co również może sugerować, iż wykonywane przez nich prace przy montażu układów i przyrządów elektrycznych i pomiarowych nie kwalifikowały się do uznania ich jako wykonywanych w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy w żaden sposób nie uzasadnił, dlaczego dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie wskazując przy tym na czym te szczególne warunki polegały i czy odwołujący był stale w pełnym wymiarze czasu pracy narażony na ich działanie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie w zakresie w jakim wskazuje na naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach.

Wskazać w tym miejscu przede wszystkim należy, że naruszenie prawa materialnego może nastąpić w dwojaki sposób: przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Pierwszy sposób naruszenia prawa materialnego polega na mylnym zrozumieniu treści zastosowanego przepisu. Ta postać naruszenia obejmuje także ustalenie treści ogólnych pojęć prawnych. Naruszenie prawa przez niewłaściwe jego zastosowanie, to kwestia prawidłowego odniesienia normy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego, sprawa właściwego skonfrontowania okoliczności stanu faktycznego z hipotezą odnośnej normy prawnej i poddanie tego stanu ocenie prawnej na podstawie treści tej normy. (tak np. wyrok SN z 2 kwietnia 2003 r. I CKN 160/01 LEX nr 78813) .

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli. Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Sąd w toku postępowania dokonuje selekcji faktów przytoczonych przez strony oceniając te fakty z punktu widzenia podstawy faktycznej powództwa oraz z punktu widzenia prawa materialnego. Co do zasady obowiązek przytoczeń faktycznych oraz podania dowodów na ich poparcie

spoczywa zgodnie z zasadą kontrydktoryjności na stronach procesu (art. 232 zd. 1 k.p.c.). Pewien wyłom od powyższej zasady czyni art. 232 zd. 2 k.p.c., który stanowi, że Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez strony.

Podstawowym uchybieniem Sąd Okręgowy było brak poczynienia jakichkolwiek ustaleń w kierunku charakteru prac wykonywanych przez odwołującego w Zakładach (...) w O.. Sąd Okręgowy wskazał jedynie, że są to okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, tym nie mniej nie zwalniało to sądu od dokonania ustaleń faktycznych i oceny prawnej w tym zakresie. Wszystkie powyższe wątpliwości w sposób jednoznaczny winny być w sposób jednoznaczny rozwiane przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Sąd Apelacyjny uznając, iż wydanie orzeczenia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego niemal w całości, co z mocy art. 386 § 4 k.p.c. skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania .